

Vzgr Rb Den Haag, 10 oktober 2007, OTI v Smartrac

PUBLICATIE - OCTROOIRECHT

Bevoegdheid rechtbank Den Haag

[Onbetwiste grensoverschrijdende bevoegdheid rechtbank Den Haag ter zake van rechtmatigheid brieven over octrooiinbreuk](#)

OTI stelt dat de voorzieningenrechter van deze rechtbank bevoegd is uit hoofde van art. 80 lid 2 sub a en b ROW 1995, daarbij verwijzend naar het vonnis van de [voorzieningenrechter te Arnhem van 4 mei 2005](#) (BIE 2007/14), die heeft aangegeven dat de rechtmatigheid van aan (potentiële) afnemers gerichte brieven over beweerdelijke octrooiinbreuk van een concurrent in kort geding beoordeeld dient te worden door de voorzieningenrechter van de Haagse rechtbank. De grensoverschrijdende bevoegdheid tegen de in Nederland gevestigde gedaagde Smartrac baseert OTI op het [arrest Lincoln/Interlas \(NJ 1992/404\)](#). De aldus onderbouwde bevoegdheid is door Smartrac niet bestreden.

Toepasselijk recht

[Conform lex loci delicti hoofdregel of marktaanknopning bij ongeoorloofde mededinging is Pools en Chinees recht van toepassing](#)

Voor het toepasselijke recht lijkt in dit geval niet van belang of van de wet conflictenrecht onrechtmatige daad (WCOD) art. 3 (hoofdregel lex loci delicti), of art. 4 (marktaanknopning bij ongeoorloofde mededinging) van toepassing is. Art. 3 lid 2 WCOD wijst Pools en Chinees recht aan en zowel art. 4 lid 1, als lid 2 WCOD doen dat ook. (...).

- *Bij meervoudige locus prevaleert erfolsort boven handlungsort*

Bij meervoudige locus prevaleert volgens art. 3 lid 2 WCOD Erfolsort Polen en China boven Handlungsort Nederland. (...)

- *Marktaanknopning leidt tot toepassing Pools en Chinees recht, waar de concurrentieverhoudingen worden beïnvloed*

Past men de uitzondering van de marktaanknopingsverwijzingsregel voor verbintenissen uit ongeoorloofde mededinging van art. 4 lid 1 WCOD toe – en dat ligt,

voorlopig oordelend, meer voor de hand, dan wordt eveneens gekomen tot toepasselijkheid van Pools en Chinees recht. Op het grondgebied van die staten worden de concurrentieverhoudingen beweerdelijk beïnvloed.

“Wapperen” met octrooi niet onrechtmatig

- [“Wapperen” met octrooi naar Pools recht niet onrechtmatig](#)

Hoewel de wederzijds ingebrachte opinies naar Pools recht elkaar tegenspreken, is naar voorlopig oordeel volgens Pools recht geen sprake van onrechtmatig handelen van Smartrac in de zin van artt. 3 en 15 van de Poolse Unfair Competition Act (UCA). Dat zou naar Nederlands recht niet anders zijn geweest, omdat niet is gebleken dat Smartrac ter zake van haar wat wel genoemd wordt "wapperen" met octrooirechten een verwijt valt te maken, terwijl evenmin anderszins sprake is van een misleidende mededeling in de zin van art. 6:194 BW. Daartoe wordt als volgt overwogen.

- [“Wapperen” met octrooi naar Chinees recht – anders dan mogelijk naar Nederlands recht – niet onrechtmatig](#)

Zou dit naar Nederlands recht mogelijk verwijtbaar kunnen worden geacht in de zin van de "wapper" rechtspraak (maar dat hoeft in dit kort geding niet te worden beslist en zou naar Nederlands recht ook pas deugdelijk kunnen worden beoordeeld, indien duidelijk zou zijn wat de merites van de gestelde octrooiinbreuk zijn en wat de wetenschap omtrent die merites bij Smartrac behelst), daarvan is naar Chinees recht voorshands geen sprake. Er is voor zover kenbaar geen sprake van dreiging zonder grond, gegeven de naar Chinees recht voldoende onderbouwde inbreukaantijging in de "communicatie"-brief, terwijl er voorts geen sprake is van onredelijke verzoeken aan FRI – gegeven art. 57 Octrooiwet, als uiteengezet in 4.19. – of het vermelden van onjuiste feiten, één en ander in de zin van art. 14 van de Chinese PRC Anti-Unfair Competition Law. Ten slotte worden in de brief geen derde partijen, zoals OTI, genoemd. Bij die stand van zaken is door OTI onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de betreffende brief niettemin moet worden opgevat als een act of unfair competition in de zin van art. 2 (5) PRC Anti-Unfair Competition Law.

PROCESRECHT

Proceskosten

[Geen volledige proceskosten, maar liquidatietarief, bij gebreke van verantwoording proceskosten](#)

Dit wordt veroorzaakt doordat Smartrac weliswaar bij antwoord aanspraak maakt op een volledige proceskostenveroordeling, maar heeft nagelaten dienaangaande een verantwoording te verschaffen, zodat conform bestendige rechtspraak van de voorzieningenrechtbanken van deze rechtbank alsdan wordt veroordeeld conform het liquidatietarief.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Den Haag, 10 oktober 2007

(G.R.B. van Peurse)

(...)

vonnis

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 293294 / KG ZA 07-1000

Vonnis in kort geding van 10 oktober 2007 (bij vroeging)

in de zaak van

de rechtspersoon naar vreemd recht

ON TRACK INNOVATIONS LTD.,

gevestigd te Rosh Pina, Israël,

eiseres,

procureur mr. P.J.M. von Schmidt auf Altenstadt,

advocaat mr. K.A.J. Bisschop te Amsterdam,

tegen

de naamloze vennootschap

SMARTRAC N.V.,

gevestigd te Amsterdam,

gedaagde,

procureur mr. W. Heemskerck,

advocaat mr. R. Hermans te Amsterdam.

Partijen zullen hierna OTI en Smartrac genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 24 augustus 2007;

- de zijdens OTI ingebrachte (uiteindelijke) producties 1 t/m 16;

- de zijdens Smartrac ingebrachte schriftelijke conclusie van antwoord met (uiteindelijk) producties 1 t/m 10;

- de mondelinge behandeling van 1 oktober 2007;

- de pleitnotities van mr. Bisschop;

- de pleitnotities van mr. Hermans; ook de ter zitting aanwezige Duitse advocaat van Smartrac, Reinhardt Schuster, heeft ter zitting op vragen van de voorzieningenrechter geantwoord.

1.2. Vonnis is bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. OTI brengt meer beveiligingstechnologie voor creditkaarten en identiteitsbewijzen – waaronder zogenoemde e-paspoorten – op de markt. Het betreft onder meer smartcard oplossingen gebaseerd op een microprocessor en machines voor zogenoemde RFID inlays. RFID staat voor Radio Frequence Identification, waarbij gewerkt wordt met "embedded antenna inlays". Deze producten van OTI werken middels een besturingssysteem, dat bestaat uit bedoelde inlays, modules, contactloze smartcards, readers, software en een beveiligde communicatietechnologie. OTI heeft hiervoor octrooibeschermt verworven.

2.2. Smartrac heeft haar hoofdkantoor in Nederland en een Europees verkoopkantoor in Stuttgart, Duitsland, een verkoopkantoor in Singapore en productie- en research & development voorzieningen in Bangkok, Thailand. Zij is een concurrent van OTI, voor zover hier van belang, op het gebied van beveiligde RFID inlays voor paspoorten en contactvrije (credit)kaartsystemen. Ook zij werkt met inlaytechno-

logie voor smartcards en ook zij heeft voor dergelijke systemen wereldwijd octrooibeschermt gezocht en verkregen. Zij is houdster van ongeveer 150 octrooien.

2.3. In 2006 heeft Smartrac een conflict gehad met Assa Abloy AB uit Zweden over de eigendom van bepaalde octrooien op het terrein van RFID-chips die gebruik maken van "wire embedding technology". Deze octrooien waren oorspronkelijk geregistreerd op naam van de beide uitvinders, de heren Manfred Rietzler (statutair bestuurder van Smartrac en CEO en CTO van concernonderneming Smartrack Technology Ltd) en mede-uitvinder David Finn, die zijn mede-eigendom van bedoelde octrooien had overgedragen aan Assa Abloy voornoemd. Dit conflict is op 29 december 2006 minnelijk geregeld. Uitkomst was dat Smartrac de mede-eigendom van Assa Abloy op bedoelde octrooien verwierf en zodoende (na overdracht van de mede-eigendomsrechten van Rietzler) alleen eigenaar werd van deze octrooien. Naar aanleiding daarvan heeft Smartrac op 3 januari 2007 het volgende persbericht uitgegeven (voor zover relevant):

PRESS RELEASE

SMARTRAC N.V. and Assa Abloy AB clarify open issues concerning patent use and ownership

Amsterdam, 3 January 2007. SMARTRAC N.V. and the Swedish group Assa Abloy AB have amicably clarified and settled all the issues that were previously open between the two companies in an agreement dated 29 December 2006. The dispute primarily involved use of certain patents related to the production of radio frequency identification devices using wire embedding technology.

By this agreement Assa Abloy AB assigns its ownership rights in approximately 70 patents to SMARTRAC N.V. In return, Assa Abloy AB receives a worldwide, non-exclusive license for the ongoing use of the patents.

About SMARTRAC N.V.

SMARTRAC is a leading supplier of inlays for passports with integrated contactless chips (ePassports) and contactless credit cards (ePayment). The company has operated profitably since it was founded in 2000, and produced and delivered its ten-millionth ePassport inlay at the beginning of October 2006.

In the first nine months of 2006, SMARTRAC increased its sales by 133% to EUR 35.9 million and its EBITDA by more than 140% to EUR 8.1 million. The company is incorporated under Dutch law and has its head office in Amsterdam. SMARTRAC has its main production and R&D centre in Bangkok (Thailand), as well as sales offices in Stuttgart and Singapore.

2.4. In Card Technology Today January 2007 is daarentrent het volgende gepubliceerd:

**Assa Abloy and Smartrac settle patent dispute
German supplier of inlays for ePassports Smartrac and Swedish firm Assa Abloy have settled a dispute over the use of certain patents related to RFID devices using wireembedding technology.**

Under the terms of the agreement between the two companies, Assa Abloy assigns its ownership rights in around 70 patents to Smartrac. In return, Assa Abloy will receive a worldwide non-exclusive license for the ongoing use of the patents.

The dispute involved a method for embedding antenna wires in passport inlays during the production of security documents, such as ePassports. An inlay comprises a module with a smart card chip that is bonded to an antenna.

The dispute had delayed Smartrac's initial public offering of stock, and had also created some uncertainty in the ePassport world where Smartrac says it is involved in 70 of the 95 ePassport projects worldwide. (onderstreping toegevoegd, V.zr.)

2.5. Bij brief van 22 januari 2007, afkomstig en ondertekend door CEO Rietzler, geadresseerd aan "to whom it may concern", die aan verscheidene marktpartijen buiten Nederland is gezonden, waaronder de Poolse onderneming PWPW, die zich bezighoudt met ePassports in Polen, is door Smartrac onder meer het volgende bericht:

Information on exclusive rights of SMARTRAC in RFID-patent portfolio

According to single questions, we recognized that some customers are unsure about the authorization of SMARTRAC or of other companies to use, produce, or to offer RFID products of specific RFID-key patents, especially our method and device for bonding a wire conductor or passport inlay, which were jointly invented by our chief executive officer Manfred Rietzler. For this reason and after examination of this question by our patent attorneys and attorneys at law, SMARTRAC likes to inform you about the legal status.

1. The legal examination has resulted that SMARTRAC is licensee of an exclusive license concerning the whole and extensive RFID-patent portfolio which was jointly invented by Manfred Rietzler and another joint inventor. The joint inventors licensed this invention under the exclusion of any own usage and SMARTRAC obtained this exclusive license. In the meantime, SMARTRAC has additionally and exclusively obtained from the assignee of the former joint inventor all its rights in the patent-portfolio. As a result of this, only SMARTRAC, its customers and licensees are entitled to use, produce, or to offer this patented and protected technology, unless these products have been acquired from SMARTRAC, its customers or licensees, because an exclusive license empowers the holder to exclude other companies from any use of the patented technology.

2. In order to give you a brief summary about our obtainment of this exclusive right of use, we like to summarize the results of the survey of the assigned patent law firm Bardehle Pagenberg in Munich, Düsseldorf, Paris and Alicante:

(...)

3. Furthermore, SMARTRAC has also an exclusive right of use concerning additional new inventions in the field of RFID-inlays for passports, which were developed by Mr. Rietzler and were filed to get a patent granted.

4. This legal situation has major effects on such companies which manufacture RFID-products using our exclusive license without authorization or which obtained such products from unauthorized manufacturers. On the one site, it is illicit to use, manufacture and distribute patent infringing products commercially; this can be prohibited and legally enforced by SMARTRAC as exclusive licensee. Possibly, not only a stop of any production and distribution and – if applicable – a total loss of patent infringing products might occur, but (this, toevoeging V.zr.) also could lead into serious claims for damages. Furthermore the infringement of our exclusive right to use the patented inventions, either derived from Mr Rietzler or from patented rights

filed by our own may have dramatic results for any enduser, especially in respect of RFID-Passport-inlays. We cannot rule out that holder of RFID-based passports may get these passports confiscated while border crossing if the RFID-inlays of these passports infringes patents of the respective state and a request to do so has been placed. These rights of SMARTRAC are – by using corresponding legal means – legally enforceable by court order. Thus, SMARTRAC has already filed legal actions against infringers of its patents.

With this information, we hope that we could give you a useful overview about the legal situation. The mentioned legal examination of the patent law firm Bardehle Pagenberg (in, toevoeging V.zr.) Munich, Düsseldorf, Paris, Alicante is enclosed with this letter. If you have further questions in this respect, feel free to contact us.

2.6. Bedoelde bijgevoegde brief bij de "to whom it may concern" brief is van 19 januari 2007 en afkomstig van advocaat Schuster van Bardehle Pagenberg en heeft als opschrift: "Exclusive rights of Smartrac concerning RFID-patent-portfolio". Daarin wordt gedetailleerd nader uiteengezet hoe bedoelde octrooirechten of exclusieve licenties uiteindelijk bij Smartrac terecht zijn gekomen. De brief vermeldt onder meer:

Smartrac (...) is owner of exclusive rights, namely of exclusive licenses of the RFID technique patent portfolio which was originally developed by Manfred Rietzler and a joint inventor.

Vervolgens wordt in de brief ook uiteengezet wat de gevolgen van inbreukmakend handelen kunnen zijn, waaronder ook in deze brief de mededeling dat paspoorten met inbreukmakende inlays

"might be confiscated or destructed while crossing border in accordance with national legislation, if the respective state covers these patents. These roughly described legal consequences result from the German Patents act, but are comparably regulated in other states which support a protection of patents."

2.7. Eind januari 2007 liepen in Duitsland twee octrooi-inbreukprocedures gebaseerd op Smartracs inlayoctrooien. Inmiddels zijn dat drie procedures.

2.8. Voornoemde Poolse onderneming PWPW, een klant van OTI, heeft OTI (en haar Poolse dochteronderneming) bij in het Pools gestelde brief van 12 mei 2007 in Engelse vertaling als volgt bericht:

Re: the matter of rights to passport inserts

(...)

Pursuant to § 1 of framework contract No PWPW S.A./HZZ/0894/2006 of 23 August 2006, entered into by PWPW S.A., ASEC S.A. and OTI LTD., PWPW S.A., would like to advise you that it has been brought to our notice unofficially and so far without corroboration, that Mr Manfred Rietzler, as well as the companies Ama Tech Automation GmbH from Germany, SMARTRAC N.V. from the Netherlands and SMARTRAC Technology Ltd. from Thailand, allegedly hold patent or license rights to a product consisting of the technology applied in RFID cards, as well as to the technology for connecting the wire conductor of a passport insert containing electronic elements, the said rights pertain-

ing also to the inserts supplied to PWPW by the companies ASEC S.A. and OTI LTD.

The information that has been brought to our attention also implies that the holders of these patent or licence rights (the RFID card technology) intend to file or have filed a writ against ASEC S.A. or OTI LTD. with a court as a result of an infringement on the part of your companies of their rights by way of manufacturing and selling passport inserts with their RFID technology to PWPW S.A.

Bearing in mind that both ASEC S.A. and OTI LTD have submitted, in the aforesaid framework contract, representations and warranties to the effect that these companies enjoy exclusive ownership of the passport inserts being sold to PWPW S.A. and related intellectual property rights, and that no legal defects encumber these inserts, including rights thereto on the part of third parties, PWPW S.A. requests you to take a position with urgency in regard to the matters raised in this letter and in the two written items of information, bearing the trading names of SMARTRAC N.V. (The Netherlands) and SMARTRAC Technology Ltd (Thailand) enclosed in the form of Xeroxed copies.

De daarin bedoelde kopieën zijn de "to whom it may concern" brief van 22 januari 2007 en de brief van advocaat Schuster van 19 januari 2007, bedoeld in 2.5. en 2.6.

2.9. Smartrac houdt geen octrooien of octrooirechten met gelding in Polen. Zij heeft wel een aantal PCT aanvragen ingediend, waarin mede Polen is gedesigneerd, maar daarop is voor Polen nog geen octrooi verleend.

2.10. Het Singaporese verkoopkantoor van Smartrac heeft op 5 april 2007 de Chinese staatsonderneming FRI te Beijing, China, inhoudelijk als volgt aangeschreven in naam van Smartrac:

Greetings from SMARTRAC N.V.

We are a worldwide secure contactless smartcard and ePassport Inlay manufacturer with headquarter in the Netherlands.

In the recent events, Smartrac understands that your company is leading the way in the contactless China NeID card as well as China ePassport project.

Smartrac is proud to be the main supplier of the US ePassport inlay to US GPO. Also we are active in supplying secure Inlay to most ePassport as well as contactless smartcard business worldwide. We are the producer of durable and robust embedded copper wire antenna with CC EAL4+ environment and with CQM label from Mastercard. This is a patented technology from Smartrac which is granted in Germany, US, China and many other countries.

Smartrac's CEO, Mr Manfred Rietzler, Smartrac's R&D Director, Dr Linda Cheng, and myself would like to request for a meeting with you to present Smartrac's company profile and Smartrac's technology. Mr Rietzler is the patent holder of the embedded copper wire antenna technology as well as more than 100 patents in the manufacturing of RFID inlays. We hope to meet with you either on 19 April or 20 April at your office in Beijing at your convenience. I hope to hear

positively from you for the requested meeting. Thank you for your attention.

2.11. In een brief van 31 mei 2007 aan FRI is zijdens Smartrac inhoudelijk het volgende aan FRI geschreven: *Thank you for meeting with me on 9 May 2007. As explained by both Mr Manfred Rietzler in our previous visit, SMARTRAC NV is the patent holder of embedded copper wire antenna inlay technology. Our patent is granted worldwide as well as in China. Our patents registered in China include ZL97192030.3, ZL96195525.2.*

SMARTRAC treats protection of our patents granted in China very seriously. Card manufacturers or Inlay manufacturers making embedded antenna inlays with unlicensed inlay manufacturing machines are potentially infringing SMARTRAC's patents.

We understand your company is a major contactless smartcard manufacturer in China for contactless National eID card. SMARTRAC hopes to be a supplier to you for the embedded copper wire prelams (prelaminated inlay) with good quality and competitive pricing. SMARTRAC would like to continue to discuss with you directly on how your company and SMARTRAC can work out an agreement on using Smartrac patent in your National eID card project and future project like the China electronic Passport. Appreciate your reply to my letter.

2.12. Bij brief van 7 augustus 2007 is tenslotte inhoudelijk het volgende aan FRI kenbaar gemaakt:

We refer to the meetings we had with you on the 19th April and 9th May 2007 in Beijing at your office and the letters we have sent you on 5th April and 31st May 2007.

During our meeting and as in the letters expressed, we are very concerned about the current situation on Intellectual Property (IP), which relates specifically to a special technology to manufacture contactless cards.

As we explained before, SMARTRAC is the developer and IP holder of a special technology called "Wire Embedding Technology" for the manufacturing of antennas for contactless cards.

Our patent is granted worldwide including several Chinese patents. Our patents registered in China include ZL97192030.3, ZL96195525.2.

As this technology is used and accepted globally, we have several licensees in Europe, Asia and the USA already.

As we informed you already, the situation is that this technology is used in several card projects in China including the 2nd Generation National eID card project on which several hundred million cards have been issued already. According to several analyses of our experts and our lawyers, these cards are 100% in infringement with our patents.

SMARTRAC treats protection of our patents granted in China very seriously. Card manufacturers or Inlay manufacturers making embedded antenna inlays with unlicensed inlay manufacturing machines are potentially infringing SMARTRAC's patents. In order to protect our customers and to protect Smartrac we cannot further tolerate this situation.

We understand your governmental organisation is a major contactless smartcard manufacturer in China for contactless National eID card and besides this the coordinator for the project. As we know that this situation is very sensitive, we are interested to find a friendly and cooperative solution for this problem. If we do it right together, we would be able to create a win-win situation for both of us.

We would offer to discuss about an acceptable arrangement for SMARTRAC's Chinese patents with acceptable conditions for all of us. For the cards that have been already issued, we would be able to accept any settlement in favour of you.

Another component that could be build in, is the situation on the China ePassport project. As Smartrac is worldwide, biggest manufacturer of ePassport inlays, we might be able to leverage this situation into an overall settlement. ePassports, being an international travel document, ePassports have to comply with international IP rights.

We are open to any discussion and any kind of proposal from your side. Unfortunately the two letters we have sent previously to you have not been answered. Appreciate your reply to our letter.

2.13. De Chinese advocaten van Smartrac bereiden volgens advocaten Schuster en mr. Hermans thans een octrooiinbreukprocedure voor tegen FRI in China met als inzet de ook in China geoctrooieerde inlaytechnologie van Smartrac.

2.14. OTI heeft Smartrac rauwelijks gedagvaard.

3. Het geschil

3.1. Deze zaak heeft (uitsluitend) betrekking op beweerdelijk onrechtmatige mededelingen in de markt door Smartrac. Stellende dat Smartrac in de "to whom it may concern" brief en de brief van 7 augustus 2007 aan FRI beweringen en/of suggesties heeft gedaan die onjuist, inaccuraat, misleidend en daarom onrechtmatig zijn, vordert OTI – samengevat – uitvoerbaar bij voorraad een grensoverschrijdend verbod tot het doen van onrechtmatige mededelingen met nevenvorderingen, te weten een accountantsgecertificeerd opgavebevel en een rectificatie, alles op straffe van dwangsommen, alsmede een bij wege van analogie toegepaste volledige proceskostenveroordeling, althans een kostenveroordeling volgens het liquidatietarief.

3.2. Smartrac voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

Bevoegdheid en toepasselijk recht

4.1. OTI stelt dat de voorzieningenrechter van deze rechtbank bevoegd is uit hoofde van art. 80 lid 2 sub a en b ROW 1995, daarbij verwijzend naar het vonnis van de [voorzieningenrechter te Arnhem van 4 mei 2005](#) (BIE 2007/14), die heeft aangegeven dat de rechtmatigheid van aan (potentiële) afnemers gerichte brieven over beweerdelijke octrooiinbreuk van een concurrent in kort geding beoordeeld dient te worden door de voorzieningenrechter van de Haagse rechtbank. De grensoverschrijdende bevoegdheid tegen de in Nederland gevestigde gedaagde Smartrac baseert OTI op

het [arrest Lincoln/Interlas \(NJ 1992/404\)](#). De aldus onderbouwde bevoegdheid is door Smartrac niet bestreden.

4.2. Gelet op hetgeen in dit kort geding genoegzaam aannemelijk is gemaakt, staat slechts ten toets of de "to whom it may concern" brief van Smartcard ontvangen door PWPW in Polen, alsmede de correspondentie van Smartcard gericht aan FRI in China, onrechtmatig is jegens OTI. De stelling dat eerstgenoemde brief op ruime schaal zou zijn verspreid onder met name afnemers van OTI, heeft OTI niet voldoende aannemelijk weten te maken.¹ Volgens Smartrac is de brief aan vier marktpartijen gezonden, maar ook zij heeft nagelaten dat te onderbouwen. Voor nader onderzoek daarnaar is in kort geding geen plaats.

4.3. Voor het toepasselijke recht lijkt in dit geval niet van belang of van de [wet conflictenrecht onrechtmatige daad \(WCOD\)](#) art. 3 (hoofddregel *lex loci delicti*), of art. 4 (marktaanknopning bij ongeoorloofde mededinging) van toepassing is. Art. 3 lid 2 WCOD wijst Pools en Chinees recht aan en zowel art. 4 lid 1, als lid 2 WCOD doen dat ook. Dit wijkt af van wat OTI betoogt, waarbij zij (primair) uitkomt op toepasselijkheid van Nederlands recht. Daartoe wordt als volgt overwogen.

4.4. Bij meervoudige locus prevaleert volgens art. 3 lid 2 WCOD *Erfolgsort Polen*² en *China*³ boven *Handlungsort Nederland*. Dat ziet OTI ten onrechte over het hoofd.

4.5. Past men de uitzondering van de marktaanknopingsverwijzingsregel voor verbintenissen uit ongeoorloofde mededinging van art. 4 lid 1 WCOD toe – en dat ligt, voorlopig oordelend, meer voor de hand, dan wordt eveneens gekomen tot toepasselijkheid van Pools en Chinees recht. Op het grondgebied van die staten worden de concurrentieverhoudingen beweerdelijk beïnvloed. Dat art. 4 lid 1 WCOD niet toepasselijk zou zijn, verbindt OTI aan de omstandigheid dat Smartrac wereldwijd brieven zou hebben verzonden en het gevorderde verbod geen geografische begrenzing kent. Dan is volgens OTI gelet op [Rb. Zutphen 18 oktober 2006 \(IER 2007/42\)](#), r.o. 5.4. sprake van een situatie dat de concurrentieverhouding tussen partijen door de vermeende mededingingshandelingen van Smartrac wereldwijd wordt beïnvloed en de hoofdaanknopingsregel van de *lex loci delicti* zou moeten worden gevolgd. Daargelaten dat ook dan via lid 2 van art. 3 WCOD wordt gekomen tot toepasselijkheid van Pools en Chinees recht, zoals hiervoor in 4.4. is overwogen, en daargelaten dat in dit kort geding niet kan worden uitgegaan van deze wereldwijde verzending, geldt hieromtrent voorshands het volgende. De zaak uit

¹ Haar stelling bij pleidooi (pleitnota mr. Bisschop 2.4) dat de brief voorts zou zij rondgezonden in Duitsland, Maleisië, Korea en de VS is naar voorlopig oordeel niet van voldoende eenduidig bewijs voorzien.

² Middels de Poolse dochter van OTI, aan wie de in het Pools gestelde brief van PWPW bedoeld in 2.8. is gericht; dat Israël als vestigingsplaats van OTI zelf als *Erfolgsort* zou hebben te gelden, is door geen van partijen aangevoerd.

³ Ook hiervoor geldt dat partijen niet bij de mogelijkheid van Israëliësch recht hebben stilgestaan, zodat dat verder buiten zicht wordt gelaten, mede ter voorkoming van verrassingsbeslissingen.

Zutphense uitspraak is niet vergelijkbaar, omdat daar aan Nederlands recht is aangeknoopt vanwege de ontwikkeling en productie van een machine in Nederland. In geval van Smartrac is daarvan geen sprake, alleen het hoofdkantoor is hier te lande gevestigd, productie en R&D vinden plaats in het Verre Oosten.

4.6. Ook art. 4 lid 2 WCOD maakt dit niet anders. Zo al gesteld kan worden dat Smartecs uitingen uitsluitend tegen OTI zijn gericht, zoals OTI aanvoert met een beroep op de Pokon/Substral uitspraak⁴ – maar Smartrac betwist: OTI is geen rechtstreekse adressaat en wordt in de correspondentie nergens met zoveel woorden genoemd – en dus art. 4 lid 2 WCOD als uitzondering op de uitzondering van lid 1 (wat weer een uitzondering op de hoofdregel van art. 3 WCOD is) van toepassing zou zijn, dan wijst art. 4 lid 2 terug naar de hoofdregel van art. 3 WCOD en komt men via lid 2 daarvan ook weer uit bij Pools en Chinees recht, gelijk hiervoor is overwogen in 4.4.

4.7. Ten slotte leidt OTI uit de losbladige Onrechtmatige Daad (IX.3, aant. 23.4) af dat daar betoogd zou zijn dat art. 5 lid 3 EEX Verordening als uitgelegd in het Shevill arrest (dat evenwel handelt over bevoegdheid) bij analogie kan worden toegepast op de vraag naar toepasselijk recht, zodat zou moeten worden uitgekomen bij Nederlands recht. Dit wordt verworpen. Dat volgt niet uit de betreffende annotatie⁵, waarin wordt betoogd dat ook bij grensoverschrijdende perspublicaties art. 3 lid 2 WCOD (Erfolgsort) geldt. Dan wordt, als hiervoor overwogen in 4.4., uitgekomen op toepasselijkheid van Pools en Chinees recht.

4.8. Met het oog op de mogelijke toepasselijkheid van Pools en Chinees recht zijn door partijen wederzijds opinies ingebracht van Poolse en Chinese advocaten (van de zijde van OTI van het vertegenwoordigend kantoor van Lovells in Shanghai). Zijdens OTI is dit, zo is ter zitting desgevraagd verduidelijkt, op subsidiaire grondslag. Overigens heeft OTI bij pleidooi aangegeven dat het Poolse en Chinese recht een met het Nederlandse recht vergelijkbare norm hebben voor onrechtmatigheid van dit soort uitingen, te weten de artikelen 3 en 15 van de Poolse Unfair Competition Act en art. 2 (5) van de Chinese Anti-Unfair Competition Law.

Mededelingen in Polen

4.9. Naar zeggen van Smartrac is de "to whom it may concern"-brief aan PWPW verzonden op verzoek van PWPW zelf, hetgeen OTI niet anders dan bij gebrek aan wetenschap ter zitting kon ontzenuwen. Die mogelijkheid moet dan ook in dit kort geding open worden gelaten. Dat dit niet aannemelijk zou zijn, zoals OTI bij pleidooi volhoudt, wordt gepasseerd.

Dit wordt te aannemelijker geacht, nu volgens de eigen, niet weersproken stellingen van OTI (vgl. pleitnota mr. Bisschop onder 3.2) PWPW voor 50% door OTI en voor 50% door Gemalto, een afnemer van Smartrac, wordt beleverd. Zo bezien is PWPW derhalve klant van zowel OTI als (indirect) van Smartrac.

⁴ HR 29 maart 1985, NJ 1985/591.

⁵ En zo dat al anders zou zijn, wordt dat voorshands geen overtuigende redeneertrant geacht.

4.10. Duidelijk is dat de in de reactie van PWPW aan OTI (vgl. 2.8.) bedoelde kopieën (Xeroxed copies) zien op deze rondzendbrief van Smartrac met als bijlage de legal opinion van haar Duitse advocaat Schuster. PWPW heeft dit tezamen, zo valt uit haar brief af te leiden, blijkbaar opgevat als een verkapte aantijging aan het adres van OTI van octrooibreuk. De vraag of dat in het algemeen naar Pools recht zo kan worden opgevat, kan in het midden blijven, aan de orde is slechts de vraag of de uitingen in de "to whom it may concern" brief onrechtmatig zijn naar Pools recht.

4.11. Voldoende aannemelijk is gemaakt dat het octrooiconflict tussen Smartrac en Assa Abloy uit 2006 in de markt voor onduidelijkheid had gezorgd (hetgeen uit objectieve bron en in aanvulling op Smartracs eigen persbericht bevestigd wordt door de in zoverre niet inhoudelijk bestreden in 2.4. weergegeven publicatie in Card Technology Today (vgl. het onderstreepte gedeelte)). Dat maakt evenzeer aannemelijk dat behoefte bestond bij Smartrac om klaarheid te scheppen in de markt. Dit heeft zij blijkbaar gedaan door aan te geven hoe de verhoudingen lagen na de bereikte schikking met Assa Abloy en dat de betreffende RFID inlay rechten, voor zover toe te schrijven aan mede-uitvinder Rietzler, thans exclusief bij Smartrac zijn komen te rusten. Zonder een dergelijke aanleiding – onduidelijkheid in de markt of Smartrac wel gerechtigd was met betrekking tot de in haar inlays toegepaste techniek – valt ook niet goed in te zien waarom Smartrac zich geroepen zou voelen om zó omstandig en gelardeerd met een legal opinion de eigendomsrechtelijke historie met betrekking tot haar inlay octrooiportefeuille uit de doeken te doen.

4.12. Hoewel de wederzijds ingebrachte opinies naar Pools recht elkaar tegenspreken, is naar voorlopig oordeel volgens Pools recht geen sprake van onrechtmatig handelen van Smartrac in de zin van art. 3 en 15 van de Poolse Unfair Competition Act (UCA). Dat zou naar Nederlands recht niet anders zijn geweest, omdat niet is gebleken dat Smartrac ter zake van haar wat wel genoemd wordt "wapperen" met octrooirechten een verwijt valt te maken, terwijl evenmin anderszins sprake is van een misleidende mededeling in de zin van art. 6:194 BW. Daartoe wordt als volgt overwogen.

4.13. Anders dan OTI stelt, is voorshands uit de context van de "to whom it may concern" brief duidelijk te achten, dat de daarin bedoelde octrooirechten alleen zien op de portefeuille van mede-uitvinder Rietzler. Onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat de suggestie is gewekt dat Smartrac alleenrechthebbende zou zijn met betrekking tot alle RFID-inlay techniek die op de markt voorhanden is. De voorzieningenrechter vermag deze suggestie geenszins in de brief te lezen. De brief zet in hoofdzaak de eigendomsrechtelijke status van Smartracs octrooi-portefeuille uiteen en koppelt dat overduidelijk aan de door Rietzler uitgevonden materie. Zo bezien is de hele teneur en in steek van de brief al een geheel andere dan het enkel "wapperen" naar afnemers van een concurrent of misleidende informatie verstrekken (bijvoorbeeld aangaande de juridische status van producten) in de zin van art. 3 UCA. Dat daarin

gesproken wordt van *key-patents* en *the whole and extensive RFID patent portfolio* maakt niet, dat vorenbedoelde context (uitgevonden door Rietzler) kan worden weggedacht, zoals OTI lijkt te suggereren. Dat deze brief gelezen zou worden door niet-juristen, zoals OTI betoogt, maakt dit – wat daar verder ook van zij – naar voorlopig oordeel niet anders.

4.14. Naar Pools recht is het toegestaan in het algemeen in de markt deelnemers te wijzen op je rechthebbende positie, zelfs aan klanten van een directe concurrent. Ook indien de betreffende informatie achteraf onjuist blijkt te zijn, is dat naar Pools recht niet met een verbodsactie tegen te gaan. Zelfs indien de brief rechtstreeks OTI zou betichten van octrooiinbreuk op door Smartrac uitgeoefende octrooirechten – waarvan evenwel geen sprake is – zou dat naar Pools recht niet onrechtmatig zijn. De omstandigheid dat Smartrac in Polen nog geen octrooirechten heeft voor meerbedoelde inlaytechniek, maakt dit niet anders. Nog daargelaten dat de mogelijkheid open moet worden gelaten dat PWPW zelf om de verschaftte opheldering van de rechtenpositie van Smartrac heeft gevraagd – waarbij al helemaal niet van belang is of sprake is van een octrooipositie van Smartrac in Polen – is voldoende aannemelijk geworden dat Smartrac wel doende is zich een octrooipositie te verschaffen in Polen. In januari 2007 had zij zes eerder ingediende PCT-aanvragen op haar naam staan met designatie Polen. De enkele betwisting ter zitting bij gebrek aan wetenschap ter zake zijdens OTI wordt gelet op de onderbouwing in de tweede legal opinion van de Poolse advocaat van Smartrac gepasseerd. Deze aanvragen geven bij verlening naar Pools recht octrooirechten vanaf de aanvraagdatum (aldus ook de op dit punt niet weersproken opinie van Dr. J. Fiolka (prod. 8 Smartrac) en de evenmin weersproken gelijklopende stelling van mr. Hermans ter zitting).

4.15. De wellicht wat tendentieuze, minstgenomen overdreven, waarschuwing dat paspoorthouders mogelijk aan de grens gestopt kunnen worden indien hun paspoorten inbreukmakend zouden zijn is – afgezien van de vraag of dit realistisch is – naar Pools recht voorshands niet onrechtmatig te achten. Daarbij is van belang dat de betreffende waarschuwing in voorzichtige bewoordingen is gesteld: It cannot be ruled out. Tevens is daarbij van belang dat een nadere uiteenzetting waarom onjuist is dat een mogelijk van inbreukmakende materie voorzien paspoort naar Pools recht niet zou kunnen worden geconfisceerd – ontbreekt in de legal opinion van W. Jaworski (prod. 15 OTI) die zijdens OTI is ingebracht, terwijl in die zin onvoldoende steekhoudend weersproken zijdens Smartracs Poolse advocaat wordt aangegeven dat en waarom zulks niet onrechtmatig is naar Pools recht. Ten slotte wordt gepasseerd dat Smartrac het verwijt kan worden gemaakt dat zij "wappert" met vermoedelijk ongeldige octrooirechten, zoals hierna in 4.21. nader wordt uiteengezet voor de situatie in China. Dit heeft OTI voor Polen onvoldoende steekhoudend onderbouwd.

Mededelingen in China

4.16. In dit kort geding moet ervan worden uitgegaan dat de "to whom it may concern" brief niet is gezonden aan FRI. OTI heeft dit gesuggereerd, maar Smartrac heeft zulks uitdrukkelijk weersproken. Desgevraagd heeft OTI aangegeven weliswaar van het tegendeel te zijn uitgegaan, maar dat zij dat niet kan aantonen.

4.17. Voldoende aannemelijk is geworden dat FRI een klant, althans een potentiële klant is van OTI voor de in geding zijnde inlaytechniek. Uit persartikelen en (via OTI's website) openbaar toegankelijke persberichten van OTI is duidelijk dat OTI en het Franse Thales – naast een groot aantal Chinese bedrijven, waarin deels wordt deelgenomen door OTI – betrokken zijn bij verschillende smartcard projecten in China. Smartrac bestrijdt dat niet voldoende adequaat met een beroep op een gedeelte uit een overgelegde verklaring van haar Chinese advocate. Ter zitting is zijdens OTI verduidelijkt dat het om door haar gelicentieerde productietechniek zou gaan.

4.18. Voorts moet worden geconstateerd dat de zijdens OTI ingebrachte (uiterst korte) OTI/Smartrac – legal opinion re China van Clark Douglas van Lovells Shanghai, in een schriftelijke verklaring van de Chinese advocate van Smartrac Gabriella Liu als volgt is gediskwalificeerd:

Since Lovells Shanghai is a representative office of Lovells in China, it is illegal and unreliable for Mr. Clark Douglas of Lovells Shanghai, a foreign representative of a foreign law firm's representative office in China who is not qualified and permitted to practice Chinese law, to provide any opinion involving the affairs on Chinese law.

Dit is gebaseerd op art. 15 van de Regulations on the Administration of Foreign Law Firm's Representative Offices in China van de State Council of PRC dat in lid 1 bepaalt dat dergelijke *representative offices and its representatives* zich niet mogen bezighouden met het praktiseren van Chinees recht. Dit één en ander is zijdens OTI bij pleidooi niet weersproken. Daarnaast is de opinie van Douglas ook inhoudelijk weersproken in de betreffende schriftelijke verklaring van Liu, waar evenmin zijdens OTI inhoudelijk op is gereageerd bij pleidooi. Bij die stand van zaken kan aan de ingebrachte opinie van Douglas voorshands weinig waarde worden toegekend.

4.19. Op grond van art. 57 van de Chinese octrooiwet moeten in geval van verdenking van octrooiinbreuk eerst pogingen in het werk worden gesteld om *by mutual consultation* tot een oplossing van het geschil te geraken. De gewraakte brief van 7 augustus 2007 staat niet op zichzelf en moet in verband worden gelezen met de daaraan voorafgaande brieven van 5 april 2007 en 31 mei 2007 en de besprekingen tussen Smartrac en FRI van 19 april en 9 mei 2007. Ingeleid als algemene uitnodiging om met elkaar in gesprek te komen (waarbij van belang wordt geacht dat FRI een staatsbedrijf (government owned enterprise) is), is vervolgens na tussenrapportage gekomen tot de brief van 7 augustus 2007. Deze laatste brief kwam zodoende niet uit de lucht vallen.

4.20. De brief van 7 augustus 2007 is, gezien in het licht van wat daar aan brieven en besprekingen vooraf is gegaan, voorshands niet onrechtmatig naar Chinees recht, ook al wordt de gestelde octrooiinbreuk van FRI door Smartrac wellicht (nog) niet inzichtelijk onderbouwd – maar daartoe bestaat ook geen verplichting onder Chinees recht.

4.21. Men beroept zich op de (geldige) Chinese octrooiën ZL97192030.3 en ZL96195525.2 (hierna resp. het '030- en het '525-octrooi genoemd) – waarvan niet bestreden is dat deze de litigieuze inlaytechniek betreffen en evenmin dat Smartrac daar exclusieve rechten onder kan claimen. Uit de stukken van OTI zelf (prods. 11 en 13) blijkt ook dat het '525-octrooi tot dezelfde familie behoort als DE 195 25 933 C5 en EP 0 839 360 B1. Dat Duitse octrooi (IC-Kartenmodul sowie Verfahren und Vorrichtung zu dessen Herstellung) is weliswaar in beschermingsomvang beperkt, maar niet vernietigd. Ook het Europese octrooi uit die familie (Integrated circuit card module and method and device for its production) is geldig en daartegen is geen oppositie ingesteld. Datzelfde geldt voor EP 0 880 754 B1 (Method and device for bonding a wire conductor), dat tot dezelfde familie behoort als het '030- octrooi. Tegen de Duitse pendant daarvan, DE 597 01 709 C0 (Verfahren und Vorrichtung zur Kontaktierung eines Drahtleiters), is door OTI weliswaar recent een nietigheidsprocedure gestart, maar ook dit octrooi geldt nog. Hetzelfde geldt voor de recent door OTI tegen het Chinese '030 octrooi gestarte nietigheidszaak in China. De enkele, in het geheel niet onderbouwde, mededeling van de Chinese octrooigemachtigde van OTI (prod. 12 OTI) dat het daarin door OTI aangedragen nietigheidsmateriaal – dat verder niet wordt uiteengezet – strong and persuasive zou zijn, maakt niet dat hier anders over gedacht moet worden. Uit dit één en ander blijkt geenszins genoegzaam dat de te dezen relevante octrooioppositie van Smartrac wankel zou zijn, zoals OTI wil doen geloven. Het verwijt dat "gewapperd" wordt met octrooiën waarvan men redelijkerwijs moet weten dat deze niet geldig zijn, wordt aldus gepasseerd.

4.22. Omtrent de inbreuk door of vanwege FRI wordt in de brief van 7 augustus 2007, die naar Chinees recht moet worden opgevat als een "communicatie"-brief met de bedoeling om consultaties te starten met de geadresseerde om tot buitengerechtelijke oplossing van een aldus gesignaleerd octrooigeschil te komen, alleen gesteld: *According to several analyses of our experts and our lawyers, these cards* (sc. de vanwege FRI op de markt gebrachte smartcards van de tweede generatie Chinese nationale eID kaart, Vzr.) *are 100% in infringement with our patents*. Hiermee wordt niet aangegeven met welke precieze (onderdelen van) smartcards, inrichtingen of werkwijzen inbreuk zou worden gemaakt door of vanwege FRI op welke conclusies van de twee ingeroepen Chinese octrooiën. Daarbij worden bovendien de in de brief bedoelde "several analyses" noch bij die brief gevoegd, noch anderszins kenbaar gemaakt en evenmin in de onderhavige procedure ingebracht. **Zou dit naar Nederlands recht mogelijk verwijtbaar kunnen worden geacht in de**

zin van de "wapper" rechtspraak⁶ (maar dat behoeft in dit kort geding niet te worden beslist en zou naar Nederlands recht ook pas deugdelijk kunnen worden beoordeeld, indien duidelijk zou zijn wat de merites van de gestelde octrooiinbreuk zijn en wat de wetenschap omtrent die merites bij Smartrac behelst⁷), daarvan is naar Chinees recht voorshands geen sprake. Er is voor zover kenbaar geen sprake van dreiging zonder grond, gegeven de naar Chinees recht voldoende onderbouwde inbreukaantijging in de "communicatie"-brief, terwijl er voorts geen sprake is van onredelijke verzoeken aan FRI – gegeven art. 57 Octrooiwet, als uiteengezet in 4.19. – of het vermelden van onjuiste feiten, één en ander in de zin van art. 14 van de Chinese PRC Anti- Unfair Competition Law⁸. Ten slotte worden in de brief geen derde partijen, zoals OTI, genoemd. Bij die stand van zaken is door OTI onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de betreffende brief niettemin moet worden opgevat als een act of unfair competition in de zin van art. 2 (5) PRC Anti-Unfair Competition Law.

4.23. Zelfs indien de rechter achteraf zou oordelen dat geen sprake is van inbreuk, is dit één en ander naar Chinees recht niet anders.

4.24. Hoewel naar Chinees recht geen verplichting bestaat om na een brief als die van 7 augustus 2007 een inbreukprocedure te starten, is voldoende aannemelijk gemaakt dat zo'n procedure wel in aantocht is. Blijkbaar loopt er al een nietigheidsprocedure tussen partijen met als inzet het Chinese '030 octrooi. De Nederlandse en Duitse advocaten van Smartrac hebben daarenboven ter zitting desgevraagd aangegeven dat de Chinese advocaten van Smartrac bezig zijn om een inbreukprocedure in China voor te bereiden tegen FRI. Dat volgens mr. Bisschop de daarvoor benodigde inleidende formaliteiten nog niet zouden zijn vervuld, moge zo zijn, dat maakt nog niet dat zonder overtuigende tekenen van het tegendeel – die niet voorhanden zijn – eerstgenoemde advocaten niet op hun woord zouden dienen te worden geloofd, terwijl bedoelde formaliteiten ook na afronding van de voorbereidende werkzaamheden of in het kader daarvan nog kunnen worden verricht.

Slotsom

4.25. De gevraagde voorzieningen zullen worden afgewezen, met veroordeling van OTI als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten. In het midden kan blijven of bij wege van analogie in een zaak als de onderhavige, met als enige grondslagen misleidende

⁶ HR 6 april 1962, NJ 1965/116 (Drefvelin/Wientjes), [HR 29 september 2006, IER 2006/94 \(Stork/Bakels\)](#), [Rb. 's-Gravenhage 19 januari 2005, IER 2005/40 \(Stork/Bakel\)](#), [Rb. 's-Gravenhage 19 april 2006, BIE 2007/41 \(Wijbenga/Eisenkolb\)](#) en recent [Pres. Rb. 's-Gravenhage 30 augustus 2007](#), te vinden op <http://www.boek9.nl/getobject.aspx?id=3650> (Present/Korse).

⁷ Hoe dan ook zou daar naar Nederlands recht bepaald meer voor nodig zijn dan de blote mededeling van de Chinese octrooigemachtigde van OTI (prod. 12) – en dat is het enige dat is verschaft – dat based on information made available to us, we believe OTI has not infringed and is not infringing any granted claim of any SMARTRAC Chinese Patent.

⁸ Manager shall not fabricate, spread false facts to damage the business reputation or commodity frame of the other competitor.

mededelingen en onrechtmatig "wapperen" met buitenlandse octrooirechten, het proceskostenregime van art. 1019h Rv. van toepassing moet worden geacht.

Dit wordt veroorzaakt doordat Smartrac weliswaar bij antwoord aanspraak maakt op een volledige proceskostenveroordeling, maar heeft nagelaten dienaangaande een verantwoording te verschaffen, zodat conform bestendige rechtspraak van de voorzieningenrechters van deze rechtbank alsdan wordt veroordeeld conform het liquidatietarief.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. wijst de vorderingen af;

5.2. veroordeelt OTI in de kosten van deze procedure, tot aan deze uitspraak aan de zijde van Smartrac begroot op € 251,- aan verschotten en op € 816,- aan salaris procureur;

5.3. verklaart dit vonnis voor wat betreft de proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. G.R.B. van Peurseem en in het openbaar uitgesproken op 10 oktober 2007.
